

Erik Moberg:

Anmälan till Granskningsnämnden av Kunskapskanalens program "Storforum: Efter Kyoto", 09-08-31

Inledning

Programmet "Storforum: Efter Kyoto" bröt enligt min mening mot två av "Reglerna för radio och TV", nämligen dessa:

- Kontroversiella ämnen eller händelser får inte behandlas på ett ensidigt sätt.
- En representant får inte ta ställning i en kontroversiell fråga.

Att behandlingen var ensidig, och att programledaren tydligt tog ställning, torde ha varit uppenbart för alla och är också lätt att visa. Det viktiga är därför att visa att ämnet är kontroversiellt. För ordningens skull börjar jag dock med det första, nämligen ensidigheten.

Ensidigheten

Programmet var inspelat i samband med det så kallade Tällberg forum i somras. Tällberg forum arrangeras av organisationen Tällberg foundation som ensidigt driver tesen att mänskliga utsläpp av växthusgaser, framför allt koldioxid, måste reduceras kraftigt därför att de leder till global uppvärmning med åtföljande skadeverkningar. I fortsättningen betecknar jag denna tes AGW, vilket står för "anthropogenic global warming". AGW dominerade programmet totalt och i själva verket nämndes inga alternativ eller invändningar alls. Vid några – jag tror två – tillfällen yttrade programledaren Henrik Ekman något om "climate sceptics", men drev inte alls frågan och var omedelbart nöjd med de korta, avvisande svar han fick.

Att programledaren var partisk framgick också därav att han ofta återkom till frågan om huruvida det internationella klimatmötet i Köpenhamn i december skulle bli en ”framgång” eller ett ”fiasko”. Att framgång betydde beslut om långtgående åtgärder för att minska mänskliga växthusgasutsläpp, och fiasko motsatsen, var uppenbart. Men för den som inte delar uppfattningen om dessa utsläpps farlighet betyder naturligtvis ”framgång” och ”fiasko” något annat.

Hur som helst så förekom ingen som helst debatt. De medverkande intervjuades en efter en och upprepade i stort samma saker. Och det kan i det sammanhanget vara värt att notera att fem av de tolv medverkande är styrelseledamöter i Tällberg foundation.

Det är också värt att notera att bara några få av de medverkande hade förutsättningar att över huvud taget beröra klimatfrågans naturvetenskapliga aspekter och bara en, nämligen Johan Rockström, gjorde så. Rockström är emellertid professor i ämnet ”naturresurshushållning”, vilket naturligtvis har en viss, men likväl begränsad, relevans i sammanhanget. Och Rockströms stöd för AGW var också utomordentligt kort och kategoriskt.

Det kontroversiella

Den mycket ensidiga bild av klimatproblematiken som gavs i programmet är helt orimlig. En samlad bedömning av klimatfrågorna förutsätter insikter i åtminstone meteorologi, oceanografi, glaciologi, geologi och astrofysik. Några hänvisningar till resultat från dessa ämnen förekom överhuvudtaget inte i programmet.

Och frågan är inte bara mycket komplex utan också synnerligen kontroversiell. För att visa detta räcker det med några enkla hänvisningar.

Wall Street Journal publicerade den 26 juni i år en artikel med den fyndiga titeln ”The Climate Change Climate Change”. I artikeln ges

utförlig information om ett stort antal framstående naturvetare med uppfattningar som avviker från AGW. I artikeln står bland annat att ”The number of skeptics, far from shrinking, is swelling”, och att ”The collapse of the ’consensus’ has been driven by reality”. Länken till artikeln är denna:

<http://online.wsj.com/article/SB124597505076157449.html>

En annan artikel i Wall Street Journal, publicerad i juni 2006, är skriven av den kände atmosfärfysikern Richard Lindzen. Rubriken är ”Climate of Fear – Global-warming alarmists intimidate dissenting scientists into silence”, och Lindzen skriver bland annat så här:

”Scientists who dissent from the alarmism have seen their grant funds disappear, their work derided, and themselves libeled as industry stooges, scientific hacks or worse. Consequently, lies about climate change gain credence even when they fly in the face of the science that supposedly is their basis.”

Innebörden är alltså att det finns många forskare som inte stöder AGW, och som inte kommer till tals.

Länken till artikeln är denna:

<http://www.opinionjournal.com/extra/?id=110008220>

Och länken till Wikipedias artikel om Richard Lindzen denna:

http://en.wikipedia.org/wiki/Richard_Lindzen

Ytterligare en forskare med uppfattningar som kraftigt avviker från AGW är den danske astrofysikern Henrik Svensmark. Han har fäst uppmärksamheten på att den kosmiska strålningen kan ha stor inverkan på bildningen av låga moln och därmed på jordens värmebalans. Och

detta gör även variationer i solaktiviteten viktiga, eftersom de påverkar den mot jorden infallande kosmiska strålningen. Svensmarks uppfattningar finns utförligt redovisade i boken ”The Chilling Stars”, och en kortare version finns i artikeln ”Sun’s Shifts May Cause Global Warming”.

Länken till denna senare artikel är denna:

<http://discovermagazine.com/2007/jul/the-discover-interview-henrik-svensmark>

Och länken till Wikipedias artikel om Svensmark denna:

http://en.wikipedia.org/wiki/Henrik_Svensmark

Ytterligare ett intressant exempel på avvikande uppfattningar kommer från amerikanska EPA. Den 26 juni i år publicerade New York Times en artikel med rubriken ”Two EPA Staffers Question Science Behind Climate ’Endangerment’ Proposal”. De två opponenternas kritik finns sammanfattad i ett rapportutkast, om vilket New York Times bland annat skriver så här:

”The report says EPA used outdated science to support its finding. The authors cite studies that show – among other things – declining global temperatures and changing scientific consensus on weather patterns. ‘We believe our concerns and reservations are sufficiently important to warrant a serious review of the science by EPA before any attempt is made to reach conclusions on the subject,’ Carlin and Davidson wrote.”

Länken till artikeln i New York Times är denna:

<http://www.nytimes.com/gwire/2009/06/26/26greenwire-two-epa-staffers-question-science-behind-clima-89720.html>

Och till opponenternas rapportutkast denna:

http://www.eenews.net/public/25/11519/features/documents/2009/06/26/document_gw_01.pdf

Låt mig till slut också nämna en intervju med den norske professorn Ole Henrik Ellestad i Dagbladet den 2 juni i år. Artikeln börjar så här:

”I siste utgave av Samtiden kritiserer tidligere professor Ole Henrik Ellestad FNs klimapanel under overskriften «Vitenskapen som forsvant». Han beskylder IPCC – Intergovernmental Panel on Climate Change – for å legge ensidig vekt på forskning som støtter den rådende klimagassteorien. Klimadebatten er konsensusstyrt og kritiske røster demoniseres som «klimabøller», skriver Ellestad og kritiserer spesielt retorikken til klimajournalist Ole Mathismoen i Aftenposten.”

Länken till artikeln i dess helhet är denna:

<http://www.dagbladet.no/nyheter/2009/06/02/577002.html>

Slutsats

De uppfattningar jag just redogjort för kan vara riktiga eller felaktiga – jag har i detta sammanhang inte tagit ställning till detta. Här är det fullt tillräckligt att konstatera att uppfattningarna finns och att klimatfrågan sålunda är i hög grad kontroversiell.

Och därav följer då också min slutsats att den ensidiga framställningen i det anmälda programmet, och programledarens uppenbart partiska inställning, klart bröt mot reglerna för TV.

Detta är dessutom speciellt allvarligt med hänsyn till att programmet hade tydliga vetenskapliga ambitioner. Det sändes i Kunskapskanalen och programledaren Henrik Ekman presenterades, åtminstone på kanalens webbplats, som mångårig vetenskapsjournalist.

Erik Moberg